

א. סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים

ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016

מספר השאלון: 65,934631

נספח: תמונות 1-6

תולדות האמנות והבנתה

3 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	—	התבוננות ביצירות אמנות	—	(12x2)	—	24	נקודות
פרק שני	—	נקודות מוצא	—	(14x2)	—	28	נקודות
פרק שלישי	—	אמנות בהקשרים שונים	—	(16x2)	—	32	נקודות
פרק רביעי	—	העמקה בתקופה או בנושא	—	(16x1)	—	16	נקודות
						100	נקודות סה"כ

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: אין להשתמש באותה יצירה לשם הדגמה בתשובות שונות בבחינה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיזת (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיזת" בראש כל עמוד טיזת. רישום טיזות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

שים לב: אין להשתמש באותה יצירה לשם הדגמת תשובות שונות.

פרק ראשון — התבוננות ביצירות אמנות (24 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4. (לכל שאלה — 12 נקודות)

1. התבונן בציור: **השתקפות**, נעמי טנהאוזר, 2013 (תמונה 1 בנספח).
 - א. תאר את הציור. בתיאורך הצג והסבר שלושה מן האמצעים האמנותיים האלה:
קומפוזיציה, תפיסת חלל, צבעוניות, מרקם, קוויות. (6 נקודות)
 - ב. הסבר את הקשר שבין הדמות, הרקע וההשתקפות במראה. (6 נקודות)
2. התבונן בתצלום: **אצל אניסה**, מן הסדרה "ג'סר א־זרקא", רון עמיר, 2010 (תמונה 2 בנספח).
 - א. תאר את התצלום בקצרה. הסבר מהי האווירה שבתצלום. בתשובתך התייחס לשם העבודה ולדימויים. (4 נקודות)
 - ב. בחר בשלושה מן האמצעים האמנותיים האלה: צבע, תפיסת חלל, קומפוזיציה, נקודת מבט, והסבר באמצעותם את האווירה שהסברת בסעיף א. (8 נקודות)
3. התבונן בזוג הפסלים: **גבר ואישה**, סטפן בלקנהול, 2004 (תמונות 3-4 בנספח).
 - א. תאר את הפסלים. בתשובתך הסבר את הפרופורציות של הדמויות, הפרופורציה בין הדמויות למבנה האדריכלי, ו**בין הדמויות לאדם המתבונן בפסלים**. (6 נקודות)
 - ב. לדעתך, האם הפסל משתלב בסביבתו? בתשובתך התבסס על האמצעים האמנותיים האלה: צורה, צבע, חומר. (6 נקודות)

/המשך בעמוד 3/

4. התבונן במיצב: **מחוץ לתחום**, איברהים מהמה, גאנה, אפריקה, ביאנלה 2015, ונציה.

המיצב מציג בניינים עטופים בשקי יוטה משומשים (תמונות 5-6 בנספח).

א. תאר את התחושות שהיצירה מעוררת. הסבר כיצד משפיעים החומר, המרקם והצבעוניות על

התחושות של המתבונן במיצב. (6 נקודות)

ב. הסבר כיצד הנתונים הקיימים – החלל הנבחר וגודל היצירה – תורמים לתחושות

שתיארת בסעיף א. (6 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

פרק שני – נקודות מוצא (28 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 5 - 8. (לכל שאלה – 14 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

5. **א.** בחר ביצירה בעלת קשר חזותי לביוגרפיה (קורות החיים) של האמן.
ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. (5 נקודות)
- ב.** הסבר את התרומה של הכרת הביוגרפיה של האמן להבנת היצירה שבחרת בסעיף א.
בתשובתך הסתמך על דימוי, סמל או כל אמצעי אמנותי אחר המתקשר לביוגרפיה של האמן ונראה ביצירה. (9 נקודות)
6. **א.** בחר ביצירה שיש בה דמיון או חלום או פנטזיה. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. (4 נקודות)
- ב.** הסבר כיצד באים לידי ביטוי הדמיון או החלום או הפנטזיה ביצירה שבחרת.
בתשובתך הסבר את תוכן היצירה ואמצעי אמנותי אחד. (10 נקודות)
7. **א.** בחר ביצירה שמתוארת בה קבוצה שיש בה 3 דמויות לפחות (משפחה, חברה או קהילה).
ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. הסבר את נושא היצירה. (5 נקודות)
- ב.** הסבר באמצעות שני אמצעים אמנותיים (סמל, קומפוזיציה, נקודת מבט וכדומה) את היחסים בין הדמויות ביצירה זו. (9 נקודות)
8. **א.** בחר יצירת אמנות שיוצרת דיאלוג עם יצירת אמנות אחרת.
ציין את שם היצירה המשמשת בסיס לדיאלוג ואת שם האמן, ותאר את היצירה בקצרה.
ציין את שם היצירה המגיבה, ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. (היצירות יכולות להיות ממדיום שונה).
הסבר את הנושא של כל יצירה. (7 נקודות)
- ב.** הסבר כיצד האמן יוצר את הדיאלוג בתגובתו, ומה המסר שלו. (7 נקודות)

פרק שלישי — אמנות בהקשרים שונים (32 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 9-12. (לכל שאלה — 16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

9. בספר **אמנות עכשווית — אני מדברת אליכם** (בפרק "אמנות ומציאות — הגבולות הנזילים"),

מאת רוני דירקטור, המחברת מציגה כמה אמנים שאינם יוצרים את יצירותיהם במו ידיהם.

א. בחר שתי דוגמאות מן הפרק העוסק ביצירות שאין בהן עבודה ידנית של האמן.

ציין את שמות שתי היצירות שבחרת ואת שמות האמנים, ותאר כל אחת מהן בקצרה.

(6 נקודות)

ב. הסבר את התפיסה האמנותית של כל אחד מן האמנים שצינת בסעיף א. (10 נקודות)

10. א. בחר בתערוכה שביקרת בה במסגרת לימודי האמנות. ציין את שם התערוכה והיכן היא

הוצגה. ציין את סוג התערוכה (קבע, יחיד, קבוצתי, רטרוספקטיבי, נושא), והסבר את

אופן התלייה או ההצבה של העבודות בתערוכה. בתשובתך התייחס להיבטים האלה:

גודל היצירות, יחסי יצירה-קיר, מרחב, חלל והיחסים בין היצירות. (10 נקודות)

ב. בחר ביצירה אחת מן התערוכה, ותאר אותה בקצרה. ציין את שם האמן ואת

טכניקת העבודה.

תאר את המיקום של היצירה בחלל התערוכה, והסבר את התרומה של מיקום היצירה

להבנתה. (6 נקודות)

11. א. בחר ביצירת אמנות אחת שעוסקת באחד השסעים בחברה הישראלית: מגדר, לאום, עדה,

מעמד כלכלי. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה.

הסבר את השסע החברתי שעומד בבסיס היצירה. (8 נקודות)

ב. הסבר בעזרת שני אמצעים אמנותיים את עמדת האמן ביחס לשסע החברתי שהיצירה

עוסקת בו. (8 נקודות)

12. א. הסבר מהו מרחב תצוגה אלטרנטיבי (חלופי).

בחר ביצירה שמוצגת במרחב תצוגה אלטרנטיבי (חלופי), תאר אותה בקצרה, וציין את שם

האמן ואת שם היצירה, אם הם ידועים לך. ציין היכן היצירה מוצגת. (8 נקודות)

ב. הסבר את המסר של היצירה, ואת תרומת מרחב התצוגה האלטרנטיבי (חלופי)

להבנת היצירה. (8 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

פרק רביעי – העמקה בתקופה או בנושא (16 נקודות)

בפרק זה השאלות עוסקות בארבע תקופות ובנושא אחד:
א. אמנות קלאסית ב. אמנות הרנסנס ג. אמנות הבארוק ד. אמנות יהודית – תרבות חזותית
עליך לבחור בתקופה או בנושא שלמדת בהעמקה, ולענות על אחת מהשאלות הקשורות לתקופה או לנושא.

א. אמנות קלאסית – יוון ורומא בעת העתיקה

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 13-15. (16 נקודות)

13. א. הסבר את היחס של היוונים לספורט.
בחר פסל בדמות ספורטאי. ציין את שם הפסל, תאריך אותו ואת סוג הספורט שהוא מציג.
הסבר מהו האמצעי האמנותי שהאמן השתמש בו כדי ליצור את התנועה בפסל.
(8 נקודות)
- ב. ציין והסבר את סגנון הפסל. בתשובתך הסבר שני מאפיינים של הסגנון שמיוצגים בפסל.
(8 נקודות)
14. א. בחר מבנה אדריכלי ביוון או ברומא. ציין את השם והמיקום של המבנה, ותאר את המבנה בקצרה. הסבר את תפקידו של המבנה. (6 נקודות)
- ב. במבנה שבחרת בסעיף א, בחר שני רכיבים אדריכליים, המאפיינים את התקופה שבה הוא נבנה, תאר אותם, והסבר את תפקידם. (10 נקודות)
15. א. בחר מונומנט המנציח אירוע היסטורי מן התקופה הרומית. ציין את שמו ותאר אותו ואת האירוע ההיסטורי שהוא מנציח.
- בחר מונומנט הנצחה (אנדרטה) מן התקופה המודרנית או הפוסט־מודרנית או העכשווית. ציין את שמו, תאר אותו ואת האירוע שהוא מנציח. (8 נקודות)
- ב. ציין אמצעי אמנותי אחד דומה או שונה בין שתי היצירות שצינת בסעיף א. הסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בכל אחת מן היצירות. (8 נקודות)

ב. אמנות הרנסנס

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 16-18. (16 נקודות)

16. א. פרופורציה ופרספקטיבה הן מאבני היסוד של "התיאור הנכון".

הסבר בקצרה מהי פרופורציה ומהי פרספקטיבה.

הסבר בקצרה מהו "התיאור הנכון" ומדוע פרופורציה ופרספקטיבה הן חלק חשוב בו.

(6 נקודות)

ב. בחר ביצירת אמנות אחת. ציין את שם היצירה ואת שם האמן, ותאר את היצירה בקצרה.

כתוב כיצד באים לידי ביטוי המושגים פרופורציה ופרספקטיבה ביצירה שבחרת.

הסבר כיצד האמן מתמודד עם האידאל של "התיאור הנכון" ביצירתו. (10 נקודות)

17. א. הסבר את האמירה שלפניך: "לאמני הרנסנס הייתה זיקה חזקה לעת העתיקה".

(4 נקודות)

ב. ציין שתי יצירות אמנות מתקופת הרנסנס שיש להן זיקה לעת העתיקה (היצירות יכולות

להיות ממדיום שונה: ציור, פיסול, אדריכלות). ציין את שם האמן ואת שם היצירה

של כל אחת מן היצירות שבחרת, ותאר כל אחת מן היצירות בקצרה.

הסבר כיצד באה לידי ביטוי הזיקה לעת העתיקה בכל אחת מן היצירות שבחרת.

(12 נקודות)

18. א. בחר בכנסייה מתקופת הרנסנס. ציין את שם הכנסייה, את מיקומה ואת שם האדריכל

שלה. הצג שני מאפיינים אדריכליים של התקופה שבאים לידי ביטוי בכנסייה שבחרת.

(8 נקודות)

ב. בחר במבנה מן התקופה המודרנית או הפוסט-מודרנית או העכשווית, שיש בו אחד מן

המאפיינים האדריכליים של תקופת הרנסנס. ציין את שם המבנה, את מיקומו ואת

שם האדריכל שלו. הסבר כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי במבנה שבחרת.

(8 נקודות)

ג. אמנות הבארוק

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 19 - 21. (16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

19. **א.** הסבר מהו "ציור ז'אנר" ומהו הרקע ההיסטורי להתפתחותו בהולנד. (6 נקודות)
- ב.** בחר ב"ציור ז'אנר", ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את הציור בקצרה.
ציין שני מאפיינים של "ציור ז'אנר" שבאים לידי ביטוי ביצירה שבחרת. (10 נקודות)
20. **א.** בחר ביצירה מתקופת הבארוק באיטליה. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. (6 נקודות)
- ב.** ציין שני מאפיינים של הבארוק האיטלקי שבאים לידי ביטוי ביצירה שבחרת בסעיף א.
הסבר כיצד הם באים לידי ביטוי ביצירה זו. (10 נקודות)
21. **א.** בחר בציור דיוקן מתקופת הבארוק. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה.
בחר בציור דיוקן מן התקופה המודרנית או הפוסט־מודרנית או העכשווית. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה.
הסבר מהו המסר שכל אחד מן האמנים רצה להעביר ביצירתו. (8 נקודות)
- ב.** ציין אמצעי אמנותי אחד דומה או שונה בין שתי היצירות שצינת בסעיף א. הסבר כיצד אמצעי זה בא לידי ביטוי בכל אחת מן היצירות שבחרת. (8 נקודות)

/המשך בעמוד 9/

ד. אמנות יהודית — תרבות חזותית

אם בחרת בנושא זה, ענה על אחת מהשאלות 22-24. (16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

- 22. א.** בחר באמן יהודי שביצירתו יש התייחסות לירושלים. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. (8 נקודות)
- ב.** הסבר כיצד ירושלים מתוארת ביצירה שבחרת בסעיף א. האם ירושלים המתוארת ביצירה היא מקום מציאותי או דמיוני? הסבר זאת בעזרת שני אמצעים אמנותיים. (8 נקודות)
- 23. א.** הסבר מהי עמדתה של המסורת היהודית למושג היופי. בחר ביצירת אמנות אחת שמביעה עמדה של המסורת היהודית למושג היופי. ציין את שם היצירה ואת שם האמן, אם הם ידועים לך, ותאר את היצירה בקצרה. (6 נקודות)
- ב.** ביצירה שבחרת בסעיף א, הסבר את העמדה של האמן בנוגע למושג היופי במסורת היהודית. הסבר את דברך בעזרת שני אמצעים אמנותיים. (10 נקודות)
- 24. א.** בחר באמן שביצירתו ניכר העיסוק בזהותו היהודית. ציין את שם האמן ואת שם היצירה, ותאר את היצירה בקצרה. הסבר את נושא היצירה. (10 נקודות)
- ב.** הסבר באמצעות סמל אחד ואמצעי אמנותי אחד את ההתמודדות של האמן עם הזהות היהודית. (6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

תמונה 1 (שאלה 1)

השתקפות, נעמי טנהאוזר, 2013, שמן על בד, 130x130 ס"מ.

תמונה 2 (שאלה 2)

אצל אניסה, מן הסדרה "ג'סר א־זרקא", רון עמיר, 2010, פיגמנט על נייר, 130x162 ס"מ.

תמונה 4 (שאלה 3)

תמונה 3 (שאלה 3)
גבר ואישה, סטפן בלקנהול, 2004, ברונזה, כ- 5 מ'.
הספרייה המרכזית בהמבורג, גרמניה.

נספח: תמונות לשאלון תולדות האמונות והבנתה

תמונה 5 (שאלה 4)
מחוץ לתחום, איברהים מהמה, ביאנלה 2015, ונציה.

תמונה 6 (שאלה 4)
מחוץ לתחום (פרט מתוך המיצב)